

Scenario's

3 scenario's en een toevoeging

1. Twee ouders maken ruzie
2. Eén ouder blijft nadrukkelijk het conflict zoeken.
 - a. Op een internaliserend manier
 - b. Op een externaliserende manier
3. Eén van de ouders zoekt het conflict, maar dan op een structurele en gewelddadige manier. Er is sprake van intieme terreur
4. Toevoeging: dreigend contactverlies/ ouderverstoting.

Scenario 1: twee ouders maken ruzie

- Weinig machtsverschil tussen beide partners
- Geen sprake van ernstige en structurele psychiatrische of persoonlijkheidsproblematiek
- Er kan sprake zijn van incidenteel partnergeweld of kindermishandeling door verwaarlozing of getuige zijn van huiselijk geweld
- Voor de scheiding was de relatie constructief (van belang voor bagage kinderen)

Valkuilen

en

Alternatieven

Automatisch werken met beide ouders tegelijk rondom de kinderen.

Te snel organiseren Jeugdbeschermingstafel (JBT) en opschalen naar Veilig Thuis (VT).

Te weinig met kinderen spreken. Te weinig aandacht voor de onrust die kinderen ervaren door het trekken van huis naar huis en moeten wennen nieuwe partners.

Tijdelijk werken met individuele ouders rondom eigen spanning, triggers en patronen

Tijdelijke ondersteuning bv. een maatje of steungezin in de buurt.

Inventariseren wat voor de (andere) kinderen van belang is.

Out-of-the-box oplossingen voor huisvestingsprobleem bedenken met beide partners, bv birdnesting.

.....??????.

Scenario 2: een van de ouders zoekt het conflict

- Voor een van beide partijen lukt het niet de ex-partner los te laten, de scheiding te accepteren en blijft de ander de schuld van de scheiding geven. Zet daartoe alle machtsmiddelen in waarover hij/ zij beschikt. Risico op partnergeweld.
- Er is soms sprake van psychiatrische of persoonlijkheidsproblematiek of heftige triggers van oud zeer en vaak van beschuldigingen daaromtrent.

Kinderen worden soms ingezet in de conflicten, worden gedwongen partij te kiezen, risico van parentificatie en uit het oog verliezen van het belang van de kinderen.

Voor de scheiding was er vaak al sprake van relatieproblemen, soms ontrouw, bedrog

Scenario 2a: een ouder zoekt het conflict op een internaliserende manier

Scenario 2a: een ouder zoekt het conflict op een externaliserende manier

Valkuilen

en

Alternatieven

Beide ouders verantwoordelijk maken voor elkaars gedrag

Rationeel naar een praktische tussenoplossing zoeken; ieder water bij de wijn (waar twee vechten hebben twee schuld)

Kinderen moeten naar beide ouders (eerlijke verdeling, loyaliteit)

Erkenning van het feit dat een ouder de strijd zoekt; begrenzen en hulp bieden bij stress-en conflicthantering en evt. persoonlijkheidsproblematiek.

Bekijken of/ hoe de 'niet strijdende' partner daarin erkenning kan geven/ evenwicht kan herstellen.

Extra ondersteuning van de ' vechtende ouder'.

Belang van kinderen voorop stellen; welke ouder is -op dit moment- het beste voor het kind de veiligheid en de ontwikkeling van het kind.

.....?

Scenario 3: intieme terreur

- Machtverschil tussen beide partners; Eén ouder oefent dwang en controle uit op zijn partner door haar vrijheid te beperken, haar te isoleren en door het gebruik van, vaak ernstig, geweld, ook seksueel. De scheiding verheeft de controlebehoefte.
- Mogelijk psychiatrische/ persoonlijkheidsproblematiek
- Risico op partnergeweld, geweld tegen kinderen en soms zelfs femicide of kindermoord. (zogenoemd 'familiedrama')
- Eerder huiselijk geweld in de relatie voor de scheiding

Valkuilen

en

Alternatieven

Ouders bij elkaar zetten

Denken dat alle ouders het beste willen voor hun kind en het kind verplichten contact te hebben met beide ouders.

Informatie delen met beide ouders: dit kan worden gebruikt als munitie tegen de ex-partner

Ouder die zich uitspreekt over zorg bij de andere ouder beschouwen als 'strijdlustig' en betichten van ouderverstoting.

Netwerk niet betrekken

Ouders uit elkaar houden; zo min mogelijk contact. Veiligheidsplan maken en monitoren.

Wees alert: degene die intieme terreur uitoefent kan vaak mooi praten en dingen verdraaien. Ken de signalen van intieme terreur. Als nodig; opschalen naar politie, VT of jeugdbescherming

Erkenning/steun bieden aan het slachtoffer van huiselijk geweld), neem angstsignalen serieus, neem veiligheidsmaatregelen.

Netwerk serieus nemen als informatiebron als het gaat over veiligheid

Toevoeging: dreigend contactverlies/ ouderverstoting

Valkuilen en Alternatieven

Er van uitgaan dat het kind altijd beide ouders moet zien als gevolg van loyaliteit

Steeds weer nieuwe afspraken over de omgang maken, te veel geduld, niet ingrijpen als de ene partner het kind bij de ander weghoudt.

Beide ouders gezamenlijk verantwoordelijk houden voor de naleven van de omgangsregeling.

Genderbias; eerder de moeders horen dan de vaders. Meer vertrouwen hebben in het moederschap dan het vaderschap.

Onderzoek of het dreigend contactverlies het voorliggend probleem is of dat er andere onderliggende factoren spelen zoals bijvoorbeeld intieme terreur

Treuzel niet te lang met ingrijpen of grenzen stellen: ouderverstoting/ PA is een proces en hoe langer je wacht, hoe lastiger het is dat proces te stoppen of te keren.

Ga in gesprek met het kind; wat denkt, voelt en wil het kind en neem dat serieus.

De ouder die het kind (tijdelijk) niet ziet, ondersteunen en begeleiden hierbij.

.....?

Bespreken in groepjes

1. Korte kennismaking (naam, rol, waarom hier vandaag?)
2. Zijn de scenario's herkenbaar en lijkt de indeling helpend in de praktijk? Zo niet hoe wel?
3. Wat zouden professionals als zij te maken hebben met mensen in complexe scheiding vooral niet moeten doen? Wat zijn valkuilen? Bij welke van de scenario's komen die vooral voor?
4. Wat moeten ze wél doen? Hoe ziet mild, moedig maatwerk er concreet uit?